

DROMEN

DENKEN

DOEN

D66

D66 LEEUWARDEN wil:

1. Investeren in onderwijs
2. Ruimte geven aan duurzame initiatieven
3. Uitgaan van de eigen kracht van mensen
4. Bloeiende dorpen en een bruisende stad door te investeren in cultuur
5. Een overheid die meedenkt en faciliteert

Voorwoord lijsttrekker Hilde Tjeerdema

D66 LEEUWARDEN heeft een visie over de toekomst van onze gemeente. De plannen die daarbij horen vindt u in dit **verkiezingsprogramma**. Wij hopen dat u hier ook een mening over heeft en deze met ons wilt delen! U kunt ons vragen stellen en uw mening geven. Bijvoorbeeld via Facebook, twitter, of via de website (hyperlinks).

D66 LEEUWARDEN vertrouwt op **de eigen kracht en ontwikkeling van mensen**. Daarom zien wij de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn creatief en vinden steeds opnieuw zelf oplossingen voor hun problemen. Wij willen dat de overheid deze kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen gebruikt, ondersteunt en ruimte geeft.

Onze plannen en voorstellen gaan uit van die eigen kracht en vindingrijkheid van mensen en bedrijven. Zo willen wij dat het onderwijs aansluit bij de regionale werkgelegenheid. Wij willen dat de gemeente dit beter faciliteert, te beginnen met **één wethouder voor werk en onderwijs**.

Wij willen bedrijven en particulieren **de ruimte geven** om te investeren in groen en duurzaamheid.

Wij willen investeren in **cultuur**, juist omdat dit zo belangrijk is voor de eigen creativiteit en ontwikkeling van mensen.

Ten slotte, de overheid is er voor de mensen en niet andersom.

Wij willen een overheid die ruimte biedt voor initiatieven en investeert in **digitale dienstverlening**.

U vindt verderop in dit verkiezingsprogramma meer over onze plannen.

In november kunt u uw stem laten horen. Er valt nog veel werk te verzetten om onze idealen te verwezenlijken. Wij gaan vastberaden en gepassioneerd aan de slag. Daarbij hebben we uw steun nodig. D66'ers dromen, denken en doen. Doet u met ons mee?!

Hilde Tjeerdema lijsttrekker

Dit programma is tot stand gekomen met dank aan de programmacommissie van D66 LEEUWARDEN: Hilde Tjeerdema (voorzitter), Catharina Botermans, Michiel Mosterman, Jippe kamstra, Patrick Hollander, Douwe Bos, Peter de Boer, Hedser Kok, Sietze Schukking, Frans Jan Smit, Arnold Rosier, Yuri van Hoef, Julie Bruijnincx, Janny Lokerse en Meilana Fortuin (fotograaf).

1. INNOVERENDE ECONOMIE EN STERK ONDERWIJS

1.1.D66

LEEWARDEN over werk en onderwijs

In economisch zwaar weer moet de vernieuwing beginnen op de arbeidsmarkt. D66 LEEWARDEN is overtuigd van de kracht en vindingrijkheid van mensen en bedrijven. Ook in de crisis waarin wij nu verkeren, zal die kracht de economische ommekeer moeten drijven. De gemeente moet voorwaarden scheppen en barrières voor mensen wegnemen.

Het belang van kennis en innovatie is glashelder. Alleen het allerbeste onderzoek en onderwijs is goed genoeg.

D66 LEEWARDEN vindt dat Leeuwarden door het grotendeels ontbreken van opleidingen op WO niveau economische schade oploopt. Het opleiden en behouden van bijvoorbeeld hooggeschoold technisch personeel vraagt extra inspanning. Ook voor een vervolg van de onderwijsopleidingen en pabo's in Leeuwarden op master-niveau vertrekken studenten. Op dit vlak functioneert het UCF-netwerk onvoldoende omdat de belangen van de deelnemende partijen (veelal universiteiten van buiten Friesland) niet dezelfde zijn als die van Leeuwarden.

D66 LEEWARDEN wil in Leeuwarden de vestiging van een zelfstandige Technische Universiteit van het Noorden. Goed onderwijs is de beste garantie voor persoonlijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling. Wij willen tot de top behoren, niet tot de middelmaat.

D66 LEEWARDEN wil dat de gemeente stuurt op de afstemming tussen bedrijfsleven en onderwijs. Als je onderwijs hebt genoten in Leeuwarden dan moet de kans groot zijn dat je ook een baan vindt in het Noorden (zie ook Werk en Inkomensondersteuning).

D66 LEEWARDEN wil de relatie tussen economie en onderwijs bevorderen door deze bij één wethouder te beleggen: een wethouder Werk en Onderwijs. Naast de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen bedrijfsleven en onderwijs heeft de wethouder tevens de rol van aanjager door het bevorderen van samenwerken en delen van voorzieningen. De wethouder stimuleert bijvoorbeeld het gezamenlijk gebruik van ruimte en bevordert de totstandkoming van technische broedplaatsen. De wethouder treedt op als accountmanager binnen het gemeentebestuur voor nieuwe en bestaande bedrijven en is verantwoordelijk voor de continue marketing en acquisitie.

Wethouder Werk en Onderwijs

D66 LEEWARDEN wil onderwijs dat de lokale economie bevordert en versterkt door het instellen van een wethouderschap voor Werk en Onderwijs. Deze wethouder is zakelijk met visie, geen geritsel, de spin in het web en stuurt op resultaat.

Startersbeurs voor innovatief bedrijfsplan

D66 LEEWARDEN wil dat de gemeente jonge ondernemers ondersteunt, bijvoorbeeld door het uitschrijven van een startersbeurs voor een innovatief en duurzaam bedrijfsplan.

Onderwijsstad Leeuwarden

Onderzoek en onderwijs op academisch niveau is o.a. aanwezig bij de Fryske Akademy, het instituut voor watertechnologie Wetsus. D66 Leeuwarden is een voorstander van deze ontwikkelingen en vindt dat de gemeente uitbreiding van academisch onderzoek en onderwijs moet faciliteren. Bijvoorbeeld door samen met de provincie te werken aan een volwaardige universiteit van het Noorden waarbij de academische arbeidsplaatsen ook in fysieke zin in Leeuwarden komen.

1.2.D66

LEEWARDEN over economie

De gemeente moet een klimaat scheppen waarbij creativiteit en innovatiekracht maximaal wordt benut en prestaties worden beloond. D66 LEEWARDEN vindt het verder uitbouwen en versterken van de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven een economische noodzaak (zie ook Werk en Inkomensondersteuning).

D66 LEEWARDEN vindt ook dat er binnen het gemeentelijk bestuur met meer regie en mandaat gestuurd kan worden op de relatie werk en onderwijs en het vestigingsklimaat voor ondernemers (zie ook Werk en onderwijs). Ook kan er meer gestuurd worden op het gezamenlijk delen van aanwezige kennis en techniek en het gezamenlijk gebruik van gebouwen.

Veel overheidsregels zijn moeilijk handhaafbaar en onpraktisch. Zij dragen niet bij aan het functioneren van bedrijven. Daarnaast handhaaft de gemeente sommige nuttige regels niet. D66 LEEWARDEN wil onpraktische regels afschaffen en nuttige regels beter laten handhaven.

Leeuwarden beter op de kaart

D66 LEEWARDEN wil een voortdurende gemeentelijke campagne voor de acquisitie van bedrijven en maatschappelijke organisaties: Leeuwarden moet nog beter op de kaart!

Gebbruiksvriendelijke vergunningverlening voor MKB

D66 LEEWARDEN wil het vergunningenbeleid versoepelen en vereenvoudigen zodat het vestigen van groot-, midden- en kleinbedrijf (MKB)

in Leeuwarden gestimuleerd wordt. D66 LEEWARDEN wil een versoepeling waarbij technische broedplaatsen als één inrichting gezien worden die in overleg onderling regels vaststellen. Vliegwieleffecten zijn het grootst als deze broedplaatsen nabij MBO-, HBO- en WO-opleidingen worden gevestigd.

Korte en duidelijke procedures, minder regels

De gemeente faciliteert. Zij brengt haar eigen proceduredtijden terug. Niet overal is steeds een ambtelijk paraafje voor nodig, niet overal zijn beperkingen zinvol. D66 LEEWARDEN wil een verbreding en versoepeling van de winkelsluitingstijden. Leegstaande winkelpanden in de periferie en het centrum wil D66 LEEWARDEN gemakkelijker kunnen omzetten in een woon- of horecabestemming, afhankelijk van de behoefte.

Local Return

D66 LEEWARDEN wil dat de gemeentelijke inkoop en aanbestedingen zo worden ingericht dat het regionale bedrijfsleven gemakkelijker mee kan dingen naar opdrachten.

Innovatieve broedplaatsen stimuleren

Vrijkomen van gebouwen biedt een uitgelezen kans om deze een andere bestemming te geven zoals een woonbestemming of een broedplek voor kleinschalige dienstverlening, startende bedrijven en ZZP'ers. De gemeente stuurt hier op.

1.3. D66

LEEWARDEN over Werk en Inkomensondersteuning

D66 LEEWARDEN vindt dat iedereen zijn best moet doen om zelfredzaam te

zijn. Dit lukt soms niet. Mensen die een beroep doen op financiële hulp hebben naast rechten ook een aantal plichten. De gemeente is verplicht mensen die in de bijstand komen zoveel mogelijk te helpen, bijvoorbeeld door het aanbieden van gerichte omscholing. Diegenen die het niet lukt om te werken wordt gevraagd op een andere manier bij te dragen aan de maatschappij.

D66 LEEUWARDEN vindt dat maatschappelijke activering van deze groep mensen door inzet binnen de gemeentelijke organisatie en aan de gemeente verbonden partijen, zoals dorp- en wijkorganisaties en sportverenigingen, iedereen ten goede komt.

Omscholing en onderwijs zijn de belangrijkste middelen om langdurige werkloosheid te voorkomen. Wij willen daarom 50% van het participatiebudget beschikbaar stellen voor onderwijs en gerichte omscholing.

De gemeente faciliteert de samenwerking tussen opleidingen en bedrijven. Ter bevordering van de aansluiting op de arbeidsmarkt willen wij convenanten tussen scholen en bedrijven aanmoedigen waarin 'baan' garantie wordt nagestreefd. Werkgevers vormen daarbij een belangrijke sleutel; de gemeente luistert, compenseert en ondersteunt zodat bedrijven ook ruimte geven aan kwetsbare groepen.

Wij willen dan ook maximaal inzetten op werk voor kwetsbare groepen via social return en positieve stimulering. Wij willen de werkgeversbenadering uitbreiden in combinatie met gerichte omscholingstrajecten.

Ten slotte, D66 LEEUWARDEN wil onze sociale werkvoorziening Caparis snel afbouwen naar beschut binnen. Op de langere termijn willen we helemaal af van de gemeenschappelijke regeling sociale werkvoorziening o.a. vanwege gebrek aan democratische sturing op gemeentelijk niveau.

Werkeloosheid aanpakken door omscholing en onderwijs

D66 LEEUWARDEN wil 50% van het participatiebudget beschikbaar stellen voor onderwijs en gerichte omscholing.

De eigen kracht van mensen

D66 LEEUWARDEN wil dat iedereen die in de bijstand zit en zich wil omscholen, zijn re-integratie in eigen hand kan nemen. Mensen kunnen een plan indienen met bijpassend budget en vertegenwoordigers uit de sector waarin iemand aan de slag wil denken mee over de haalbaarheid van het plan.

Aansluiting arbeidsmarkt en beroepsopleidingen

Verbindingen tussen opleidingen en het bedrijfsleven, het MKB en de zorg zijn zwak. D66 LEEUWARDEN wil hier veel meer op inzetten, dit is belangrijk voor de economie en het voorkomen van vroegtijdige schoolverlaters. De gemeente, scholen en bedrijven gaan convenanten afsluiten waarin baangarantie het doel is. Met behulp van het (verder) uitbouwen van educatieve netwerken wordt werkend leren en lerend werken mogelijk gemaakt.

De gemeente ondersteunt werkgevers

Bij het aanpakken van werkloosheid staat de werkgeversbenadering centraal, in combinatie met gerichte omscholingstrajecten. De gemeente helpt werkgevers bij de 'papierwinkel' en versimpelt haar eigen regels en eisen op dit vlak.

Maatschappelijke activering

Activering van mensen in het verleden werd vaak bemoeilijkt doordat er niet gedacht en gehandeld werd vanuit mogelijkheden, maar vanuit beperkingen. D66 LEEUWARDEN wil dat de gemeente dit zelf simpel en efficiënt organiseert.

2. ONZE WIJKEN EN DORPEN

2.1. D66

LEEWARDEN over duurzaamheid, milieu en water

D66 LEEWARDEN wil dat we in de toekomst op een andere manier omgaan met energie. We willen de beschikbare energie beter benutten. Daarom willen wij vragers en aanbieders van warmte bij elkaar brengen. Anders omgaan met energie betekent ook het duurzaam opwekken van energie, bijvoorbeeld door duurzame energieontwikkeling op daken, op bedrijventerreinen en uit biomassa.

D66 LEEWARDEN hecht veel waarde aan biodiversiteit. Veel levensvormen in de natuur zijn afhankelijk van elkaar. De gemeente heeft grote invloed op de inrichting en onderhoud van onze leefomgeving en daarmee op de biodiversiteit. D66 LEEWARDEN wil dat de gemeente met grote zorg omgaat met ons 'groen en blauw'. Wij staan positief tegenover stadslandbouw en initiatieven zoals "Kening fan 'e greide".

De duurzame gemeente is volgens D66 LEEWARDEN een gemeente die samenhangend beleid voert op het gebied van milieu, beheer van openbare ruimtes, stads- en plattelandsontwikkeling, infrastructuur en wonen. De gemeente geeft het goede voorbeeld en zet in op duurzame bedrijfsvoering. Ook op het gebied van ruimtelijke ordening kan de gemeente belangrijke invloed uitoefenen (zie duurzaam wonen).

Zuinig met energie én nieuwe energie

Inspanningen zijn gericht op het besparen en op het opwekken van nieuwe duurzame energie. De gemeente geeft ruimte aan initiatieven van onder op.

Gemeente als voorbeeld van duurzaamheid

De interne bedrijfsvoering van de gemeente moet volledig duurzaam worden. Ook worden gebouwen en diensten van de overheid energieneutraal. Wij kiezen bij vernieuwing van openbare verlichting voor energiezuinige LED-verlichting. De gemeente kan er bijvoorbeeld ook voor kiezen om CO2 vast te leggen door de toepassing van het mineraal olivijn bij gemeentelijke groen- en infrastructuurele werken. Bijvoorbeeld door bij te mengen in het strooizout.

2.2. D66 LEEWARDEN over woon- en leefomgeving

De terugloop van het aantal winkels is in stroomversnelling geraakt. Veel mensen kopen online en gaan niet meer actief naar de winkels toe. Hierdoor is er veel leegstand ontstaan in de stad en de dorpen.

D66 LEEWARDEN wil de uitstraling en aantrekkingskracht van de dorps- en stadsharten versterken door winkels te concentreren in kleinere gebieden in de dorps/stadskern in combinatie met horeca en zondagsopening. Winkelen moet vooral gezellig zijn. Voor de vroegere winkelgebieden buiten deze kernen moet de gemeente alternatieve bestemmingen mogelijk maken. De Voorstreek zou bijvoorbeeld kunnen worden gebruikt voor studentenhuisvesting zodat met deze gracht Leeuwarden ook de uitstraling krijgt van een echte studentenstad.

Als het gaat om de woon- en leefomgeving dan staan voor D66 LEEWARDEN de bewoners centraal. Daarom willen we er voor zorgen dat bewoners een duidelijk stem hebben in het reilen en zeilen van hun buurt. Om prettig te leven is het belangrijk dat de leefomgeving schoon en opgeruimd blijft. We vinden het belangrijk dat burgers hierbij betrokken worden zodat zij ook eigenaarschap voelen.

D66 LEEWARDEN heeft goede ervaring met wat mensen voor hun omgeving kunnen betekenen. De inwoners van een dorp of wijk hebben vaak hele goede ideeën voor hun leefomgeving. Daar moeten we gebruik van maken. D66 LEEWARDEN wil daarom bijvoorbeeld een deel van het onderhoudsbudget gebruiken voor plannen die bewoners samen met de gemeente maken voor het onderhoud van hun buurt.

D66 LEEWARDEN wil dat bewonersinitiatieven aanspraak kunnen maken op financiering voor projecten die dorp en stad bijvoorbeeld mooier maken. Een goed voorbeeld hiervan is de werkgroep 'groene vingers' van het wijkpanel binnenstad met het project 'geveltuiniers'. D66 LEEWARDEN wil daarom plannen van bewoners stimuleren door projecten op snelle en eenvoudige manier mogelijk te maken via een digitaal aanvraag formulier en een snelle beoordeling.

Stads- en dorps-harten versterken

Door winkels te concentreren in kleinere gebieden en dit te combineren met horecagelegenheden wil D66 LEEWARDEN de uitstraling en aantrekkingskracht van de dorps- en stadsharten versterken.

Samen zorgen voor de buurt

D66 LEEWARDEN wil plannen van bewoners stimuleren door projecten op snelle en eenvoudige manier mogelijk te maken via een digitaal aanvraag formulier en een snelle beoordeling.

2.3. D66 LEEWARDEN over duurzaam wonen

D66 LEEWARDEN wil bouwen en renoveren met het oog op de toekomst. Daarom zetten we in op levensfasebestendige eenpersoonswoningen. Dat betekent een verschuiving van de huidige focus op groei naar een focus op gebruik. Steeds meer ouderen willen graag thuis blijven wonen en er komen steeds meer alleenstaanden bij in Nederland. Daarom wil D66 LEEWARDEN geen nieuwe wijken en geen uitbreiding. In plaats daarvan willen we alleen bouwen binnen de contouren van de bebouwde kom. D66 LEEWARDEN kiest er voor om eerst gaten op te vullen en te kijken of ongebruikte bestaande bouw herbestemd kan worden. Dit geldt ook voor bedrijventerreinen.

Door de huidige economische situatie zijn veel bestemmingsplannen achterhaald en hebben dringend revisie nodig. D66 LEEWARDEN pleit voor moderne bestemmingsplannen met minder details en minder beperkende regelgeving. De focus is daarbij op mogelijkheden en kwaliteiten in plaats van beperkingen.

Daarnaast wil D66 LEEWARDEN dat de gemeenten bestemmingsplannen ontwikkelt en herzielt in nauwe samenwerking met eigenaren, aannemers, projectontwikkelaars en vooral omwonenden. Dit zorgt voor meer duidelijkheid, betrokkenheid en draagvlak.

Er is woningnood onder studenten, dit is slecht voor de studentenstad die Leeuwarden wil zijn. Daarnaast kampt Leeuwarden met leegstand van kantoor- en winkelpanden. D66 LEEWARDEN wil een koppeling maken tussen deze twee factoren.

D66 LEEWARDEN wil de regelgeving voor kantoor- en winkelpanden versoepelen zodat deze gebouwen een herbestemming kunnen krijgen, bijvoorbeeld die van

studentenhuisvesting. Daarnaast wil D66 LEEWARDEN dat de gemeente proactief de gebouweigenaren voor herbestemming benadert zodat er ook daadwerkelijk gebruik gemaakt gaat worden van deze versoepeling.

Flexibele bestemming bedrijventerreinen

D66 LEEWARDEN wil regelgeving zo aanpassen dat er binnen redelijkheid geen belemmeringen meer bestaat voor een herinrichting van lege bedrijventerreinen. Uitzondering hierop zijn mogelijk, zoals het bedrijventerrein Frisia bij Grou. D66 LEEWARDEN wil dit reserveren voor watergebonden bedrijvigheid (watersportindustrie).

Studentenhuisvesting in leegstand kantoren

D66 LEEWARDEN wil de regelgeving voor kantoorpanden versoepelen zodat gebouwen die in het centrum leegstaan een herbestemming kunnen krijgen, bijvoorbeeld studentenhuisvesting.

Duurzaam bouwen

D66 LEEWARDEN staat duurzaam bouwen voor. Dat betekent; scherpere milieunormen, minder beperkende regelgeving en ruimte voor ontwikkeling. Bijvoorbeeld door ruimte te geven aan zonnepanelen en kleine molens in bestemmingsplannen. Oudere woningen die gerenoveerd worden moeten ook zoveel mogelijk aan de voorwaarden voor de hoogste labels gaan voldoen.

Levensloopbestendig bouwen

Levensloopbestendig bouwen moet prioriteit krijgen. D66 Leeuwarden wil dat de gemeente bij het rijk een aanvraag doet om zichzelf als duurzaam gebied aan te wijzen, de minister kan dit op grond van artikel 7a Woningwet toekennen. Hiermee kan de gemeente extra zaken vastleggen ten aanzien van het bouwbesluit, bijvoorbeeld levensloopbestendige bouw.

3. ZORGEN VOOR JEZELF EN VOOR ANDEREN

3.1.D66

LEEWARDEN over jeugdzorg

‘It takes a village to raise a child’. Wij willen de kunstmatige scheiding tussen jeugdzorg en onderwijs verminderen. Tegelijkertijd is er nog veel onzeker over de jeugdzorg als gemeentelijke taak. Wij vinden dat Leeuwarden de spil in de Friese jeugdzorg kan zijn. We willen alleen niet weer een nieuwe ondemocratische gemeenschappelijke regeling.

Als er signalen zijn dat er iets met een kind niet goed gaat dan is het belangrijk dat er wat gedaan wordt. Sommige meldsystemen en protocollen zijn echter alleen maar bureaucratische systemen. Hierdoor schuiven instituten verantwoordelijkheid af. D66

LEEWARDEN wil dat prevalentie en signalering zich vertaalt in een breed gedragen verantwoordelijkheid van vele betrokkenen bij het opgroeien en leren.

D66 LEEWARDEN wil een praktisch pedagogisch referentiekader met een duidelijk beeld van gezond opgroeien om professionals in het veld de mogelijkheid te geven om zelfstandig problemen te herkennen en op te lossen. De gemeente kan hierbij onder andere gebruik maken van de kennis van hoge scholen op dit vlak.

Centrumfunctie voor jeugdzorg in Leeuwarden

D66 LEEWARDEN wil niet nog meer meldsystemen en protocollen in de (jeugd)zorg. De verantwoordelijkheid voor gezond opgroeien en leren is een gedeelde verantwoordelijkheid; de gemeente stelt samen met haar partners een gezamenlijke pedagogische visie op. Wij zien voor Leeuwarden een voortrekkersrol en centrumfunctie in de (transitie) jeugdzorg.

3.2. D66

LEEWARDEN over basisonderwijs

D66 LEEWARDEN vindt dat goed onderwijs en adequate zorg voor de jeugd de basis is van een samenleving waarin ieder tot zijn recht komt en het beste uit zichzelf kan halen. De gemeente heeft evenwel niet veel te zeggen over de inhoud van onderwijs. Wel kan de gemeente, samen met schoolbesturen zorgen voor sterke scholen.

D66 LEEWARDEN staat positief tegenover de samenwerking tussen openbare en christelijke scholen en wil dit stimuleren om de onderwijskwaliteit te verhogen. De kwaliteit van een school is belangrijker dan de nabijheid van een school.

Ook is D66 LEEWARDEN een voorstander van brede scholen. Goede huisvesting is hierbij wel een voorwaarde. Met het oog op de ontwikkeling van ‘alles-in-een-scholen’ zal wel moeten worden ingezet op multifunctionaliteit. Ook moeten kansen op het gebied van publiek-private samenwerking gegrepen worden.

Voor D66 LEEWARDEN is een brede school niet alleen een gebouw, maar ook een manier van samen leven en samen werken.

Kwaliteit basisonderwijs voorop

Sterke scholen zijn essentieel voor de toekomst van onze kinderen. Waar de kwaliteit onder druk komt te staan treedt de gemeente op. Dit betekent dat kwaliteit *voor* de nabijheid van een school komt.

Blij met brede scholen

D66 LEEUWARDEN is een voorstander van brede scholen en wil deze stimuleren. Om te voorkomen dat instellingen alleen in fysieke zin een gebouw delen kan er bijvoorbeeld op brede scholen altijd 'een gezicht' aanwezig is in de vorm van een conciërge.

3.3. D66 LEEUWARDEN over zorg en welzijn

Mensen moeten de ruimte krijgen om hun eigen leven vorm te geven. Dit lukt de meeste mensen heel goed, maar soms hebben ze daar hulp bij nodig. De zorg is in Nederland omgeven met regels. Om de zorg toekomstbestendig te maken is een omslag nodig. D66 LEEUWARDEN streeft naar een zorgstelsel dat uitgaat van de eigen kracht van mensen en de verbondenheid van mensen onderling. Wij moeten mensen in staat stellen eigen oplossingen te bedenken voor hun problemen. Daarbij komt dat mensen vaak meerdere problemen tegelijkertijd hebben. Problemen met het vinden van werk, met hun gezondheid of met de opvoeding van kinderen.

De gemeente krijgt meer bevoegdheden op het gebied van zorg en welzijn, er is sprake van decentralisatie. D66 LEEUWARDEN wil dat de gemeente dit goed oppakt. Zo kunnen we problemen in samenhang (integraal) oplossen.

D66 LEEUWARDEN wil één vernieuwende eerstelijns organisatie. D66 LEEUWARDEN wil dat de professionals centraal staan, niet de instellingen.

De zorg moet toekomstbestendig worden. D66 LEEUWARDEN wil mensen stimuleren om zich voor te bereiden op elke fase van het leven. De gemeente heeft een faciliterende rol, zij moet de voorwaarden scheppen zodat mensen zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Moderne technieken kunnen hieraan bijdragen. Huizen moet bovendien zo gebouwd worden dat ze 'levensloopbestendig' zijn.

D66 LEEUWARDEN moedigt initiatieven van ouderen aan die elkaar opzoeken om samen te gaan wonen in bijvoorbeeld woongroepen. Ook voor de smalle beurs moet deze woonvorm beschikbaar zijn. D66 LEEUWARDEN wil dat de gemeente concrete prestatieafspraken maakt met corporaties om dit mogelijk te maken.

Het voorbereiden op de oude dag heeft ook een financieel aspect. D66 LEEUWARDEN vindt dat de gemeente dure voorzieningen als trapliften en woningaanpassingen niet zomaar hoeft te vergoeden als verhuizen naar een levensloopbestendige woning veel goedkoper is. Het vragen van inkomensafhankelijke bijdragen vinden wij gerechtvaardigd. D66 LEEUWARDEN wil ook dat rollators, rolstoelen en scootmobielen hergebruikt worden.

Ten slotte, te lang is gedacht dat efficiënte zorg ook effectieve zorg is. De huishoudelijke verzorgende mag geen steunkousen aantrekken; de persoonlijk verzorgende mag geen ogen druppelen en de verpleegkundige mag geen kopje

koffie drinken – of heeft hier simpelweg geen tijd voor. D66 LEEUWARDEN wil het onderwijs en het werkveld bij dit dilemma betrekken.

D66 LEEUWARDEN wil de zorg in wijken en dorpen anders, persoonlijker en beter uitvoeren. In plaats van dure, versnipperde zorg door een scala aan instituten, wil D66 LEEUWARDEN naar een team van allround professionals die in elk dorp en wijk persoonlijke zorg bieden aan mensen die ze zelf ook kennen. Op deze manier wordt de zorg beter, persoonlijker en efficiënter.

Zorgkosten blijven binnen de financiële kaders

Zorgkosten moeten binnen de financiële kaders blijven. De gemeente zet in op hergebruik van Wmo-voorzieningen. Mensen dragen zelf bij aan hun eigen oude dag maar diegenen die dat niet kunnen, krijgen hulp van de gemeente.

Een integrale aanpak van zorg; wijkzorg 2.0

De huishoudelijke verzorgende mag geen steunkousen aantrekken; de persoonlijk verzorgende mag geen ogen druppelen en de verpleegkundige mag geen kopje koffie drinken. Aan dit hokjes denken moet een einde komen. D66 LEEUWARDEN pleit daarom voor wijkzorg 2.0: één team van professionals die alle vormen van zorg kan verlenen.

3.4. D66 LEEUWARDEN over de eigen kracht van mensen

Uit onderzoeksgegevens blijkt dan mensen in Leeuwarden dertig procent meer anti-depressiva gebruiken dan in

de rest van Nederland, in de aandachtswijk Heechterp-Schieringen is dit zelfs zestig procent meer. Maar pillen zijn vaak niet de oplossing voor problemen, zij zorgen slechts voor symptoombestrijding.

Veel mensen zijn ongelukkig omdat ze zich niet gewaardeerd voelen of omdat ze geen zinvolle bijdrage leveren aan de samenleving. D66 LEEUWARDEN wil deze mensen activeren om deel te nemen aan de samenleving (zie ook werk en inkomensondersteuning). Wij gaan daarbij uit van de eigen kracht van mensen. Mensen kunnen vaak zelf oplossingen bedenken voor hun eigen problemen, of hebben een klein praktisch zetje nodig.

D66 LEEUWARDEN wil dat de gemeente verder samen met huisartsen en zorgverzekeraars uitzoekt hoe het anti-depressiva gebruik zo hoog komt en hoe ingezet kan worden op andere vormen van hulpverlening en preventie (zie zorg en welzijn).

Geluksbudget

Mensen kunnen naar eigen inzicht de kwaliteit van hun leven verbeteren. Bijvoorbeeld zoals de gemeente Almelo dit aanpakt. Zij hebben een klein 'geluksbudget' waarmee mensen op maat de kans krijgen hun kwaliteit van leven significant te verbeteren.

Succesvol ouder worden

In samenwerking met zorgverzekeraars wil D66 LEEUWARDEN ook dat de gemeente inzet op 'succesvol' ouder worden, als vorm van preventie, bijvoorbeeld in de vorm van een cursus met aandacht voor het herkennen van hartproblemen, tekenen van dementie, valpreventie en rollatorlopen.

4. BLOEIENDE DORPEN EN EEN BRUISENDE STAD

4.1. D66 LEEWARDEN over cultuur

Cultuur draagt bij aan de ontplooiing van mensen en is bovendien een verbindende factor tussen mensen. Een sterk historisch centrum is het geheugen van onze gemeente. Een sterk cultureel aanbod draagt ook bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Kunst en cultuur scheppen bovendien de voorwaarden voor innovatie; de creatieve industrie zet kunst om in toepassingen die werkgelegenheid én levendigheid van de gemeente opleveren. Investerings in de culturele infrastructuur krijgen wat

D66 LEEWARDEN betreft voorrang op investeringen op fysieke infrastructuur. De stadsschouwburg heeft een structurele financiële injectie om op te bloeien. Verder wil D66 LEEWARDEN investeren in een centrale bibliotheek nieuwe stijl. Bijna tien procent van de inwoners van onze gemeente kan niet goed lezen en schrijven!

Voor beide instellingen geldt dat samenwerking met buurgemeenten en provincie nodig is; de stadsschouwburg zal op regionaal niveau meer afspraken moeten maken over het programma. De centrale bibliotheek wordt de grootste in Friesland; zij zal dan ook een regiofunctie op zich moeten nemen.

Onze kinderen zitten op het internet. Ze hebben toegang tot heel veel digitale informatie. Deze informatie is vaak van wisselende kwaliteit. D66 LEEWARDEN vindt het wegwijs maken op de digitale snelweg een taak van de openbare bibliotheek.

Het faciliteren van verbindingen tussen professionele kunstenaars en (amateur)verenigingen draagt bij aan goede cultuurparticipatie, wij zien hier ook een duidelijke taak voor gesubsidieerde instellingen. De luiken moeten meer open!

D66 LEEWARDEN heeft vertrouwen in de dynamiek van ontmoeting en kruisbestuiving en een deel van de afspraken (in het subsidie bestek) zal gaan over deze taken.

In het rijtje van culturele instellingen heeft de lokale omroep een bijzondere plek. D66 LEEWARDEN wil dat lokale omroepen landelijke gefinancierd worden, we juichen het toe dat het landelijke regeerakkoord hierop aanstuurt. Investerings in de lokale stadsomroep, anders dan het huidige wettelijke minimum, zijn wat D66 LEEWARDEN niet aan de orde zolang de stichting zelf niet functioneert. D66 LEEWARDEN staat wel open voor nieuwe initiatieven, met vernieuwende vormen van journalistiek en media, welke de gemeente waar mogelijk op projectbasis financiert. De zwakke lokale media vindt D66 LEEWARDEN wel een probleem, aangezien deze media de gemeente in de gaten moeten houden. Een sterke lokale pers hoort bij de democratie.

D66 LEEWARDEN draagt broedplaatsen voor creativiteit en ontwikkeling (zoals de blokhuispoort) een warm hart toe omdat ze essentieel zijn voor innovatie, D66 LEEWARDEN wil zich inzetten voor het behoud van deze functie.

Bibliotheek en Schouwburg

D66 LEEWARDEN vindt een goed functionerende bibliotheek en schouwburg erg belangrijk voor de samenleving. We willen een moderne centrale bibliotheek. De bibliotheek is de toegangspoort tot onafhankelijke en betrouwbare informatie en een bron van cultuur en beleving.

Mediacoaches

D66 LEEUWARDEN vindt het wegwijs maken op de digitale snelweg een taak van de openbare bibliotheek. D66 LEEUWARDEN vindt dat de bibliotheek bijvoorbeeld mediacoaches kan aanstellen.

Verbinding centraal

Het faciliteren van verbindingen tussen professionele kunstenaars en (amateur)verenigingen draagt bij aan goede cultuurparticipatie, wij zien hier ook een duidelijke taak voor gesubsidieerde instellingen. De luiken moeten meer open! D66 LEEUWARDEN wil inzetten op de dynamiek van ontmoeting en kruisbestuiving.

Blokhuispoort behouden

Broedplaatsen voor creativiteit en ontwikkeling zoals de Blokhuispoort wil D66 LEEUWARDEN behouden en stimuleren.

4.2. D66 LEEUWARDEN over sport

D66 LEEUWARDEN ziet het stimuleren van de recreatieve sportbeoefening als een belangrijke verantwoordelijkheid voor de gemeente en wil graag samen met clubs en de sporters een zo goed mogelijk rendement halen uit de beschikbare middelen.

D66 LEEUWARDEN wil een breed sport aanbod faciliteren. Zo is het investeren in openbare sportplekken goed voor het welzijn van mensen maar ook voor de leefbaarheid van wijken en dorpen. Samenwerking tussen verenigingen op gedeelde sportvoorzieningen moet de gemeente stimuleren. Overigens kan het onderhoud van accommodaties soms ook prima voor een deel de taak zijn van vrijwilligers van de verenigingen, waarbij de gemeente begeleidt en faciliteert.

Door de samenvoeging met een gedeelte van Boarnsterhim liggen er nieuwe kansen op het gebied van watersport. Onze nieuwe gemeente zal zich meer bezig moeten houden met watersport en we kunnen ons daarmee ook profileren.

Veel inwoners zijn zeer betrokken bij de topsportclubs in de gemeente. D66 LEEUWARDEN wil deze topsportclubs faciliteren bij hun streven naar up-to-date accommodaties.

D66 LEEUWARDEN vindt een topsportclub in eerste instantie een bedrijf met een eigen financiële verantwoordelijkheid voor haar accommodatie. De gemeente kan echter wel helpen door bijvoorbeeld het combineren van accommodaties mogelijk te maken via bestemmingsplannen en infrastructurele voorzieningen. Bijvoorbeeld het combineren van de nieuwe ijshal met een nieuw Cambuurstadion en een topsporthal voor o.a. Basketball.

Investeren in breedtesport

Sportvoorzieningen moeten bereikbaar zijn, voor iedereen. D66 LEEUWARDEN wil meer investeren in openbare sportplekken omdat ze goed zijn voor de gezondheid van mensen en de leefbaarheid van buurten.

Pak nieuwe kansen in de watersport

Door de samenvoeging met een gedeelte van Boarnsterhim liggen er volop kansen op het gebied van de watersport, D66 LEEUWARDEN wil deze kansen aangrijpen om ons zowel op sportgebied als in het toerisme te profileren.

Topsport in Leeuwarden

De gemeente ondersteunt topsport en sportclubs bijvoorbeeld door het combineren van accommodaties mogelijk te maken via bestemmingsplannen en infrastructurele voorzieningen.

4.3. D66 LEEWARDEN over toerisme

D66 LEEWARDEN ziet de toerisme- en recreatiesector als essentieel voor de economie van Leeuwarden. D66 LEEWARDEN is daarom voorstander van het verlengen van het toeristische seizoen en wil graag nieuwe soorten van toerisme stimuleren en faciliteren (bijvoorbeeld historische looproutes, betere fietsroutes).

D66 LEEWARDEN vindt dat Leeuwarden en Grou digitaal beter bereikbaar moet zijn, bijvoorbeeld door een integrale website en app. D66 LEEWARDEN vindt dat gratis WiFi gestimuleerd moet worden; in ieder geval in de binnenstad van Leeuwarden en het centrum van Grou. Dat mag wat D66 LEEWARDEN betreft ook een gratis WiFi met reclameboodschappen zijn om de kosten te drukken.

Kansen pakken op het gebied van toerisme en recreatie

D66 LEEWARDEN wil dat de gemeente nieuwe toerisme stimuleert door te investeren in historische looproutes en fietsroutes op het platteland.

Leeuwarden en Grou digitaal beter bereikbaar

Gratis WiFi en goede digitale toeristische informatie zijn essentiële onderdelen van gastvrijheid. De gemeente zet zichzelf op de toeristische kaart via een digitale reisgids (app).

4.4. D66 LEEWARDEN over veiligheid

De politie moet misdaad en geweld hard aanpakken. Gedwongen prostitutie en de daarmee samenhangende mensenhandel in onze gemeente moeten we bestrijden.

Achter kleine(re) overtredingen en overlast gaan vaak veel persoonlijke problemen van de dader(s) schuil. D66 LEEWARDEN wil daarom dat de gemeente en de politie beter gaat samenwerken met andere maatschappelijke organisaties. We willen het veiligheidshuis inrichten naar Tilburg's voorbeeld waar de instellingen beter samenwerken dan in Leeuwarden. Een persoonsgerichte aanpak werkt het beste om criminaliteit terug te dringen.

Repressie is noodzakelijk om op korte termijn onveilige situaties te beëindigen, maar brengt vaak geen oplossing voor de lange termijn.

Veiligheid gaat niet alleen de overheid aan. Buurtbewoners met initiatieven om de veiligheid in hun buurt te verhogen hoort de gemeente te ondersteunen. D66 LEEWARDEN vindt dat de gemeente samen met haar inwoners van kwetsbare wijken een integraal veiligheidsplan moet opstellen. Op deze manier ontstaan niet alleen meer betrokkenheid bij de problemen, maar wordt ook gebruik gemaakt van de kennis die mensen zelf hebben over hun buurt. Een betere zichtbaarheid en (mobiele) bereikbaarheid van de wijkagenten is cruciaal om de veiligheid verder te versterken.

Op gemeentelijk niveau wil D66 LEEWARDEN dat de gemeente een integraal veiligheidsplan opstelt waarin de samenwerking met maatschappelijk organisaties beter wordt vastgelegd.

D66 LEEUWARDEN wil praktisch en doelmatig omgaan met zaken die problemen opleveren. Zo zijn wij een voorstander van legale wietteelt om achterdeurproblematiek bij coffeeshops aan te pakken. Ook heeft de overheid zo meer toezicht op de kwaliteit van de geleverde softdrugs. D66 LEEUWARDEN is terughoudend met cameratoezicht. In bepaalde gevallen kan het nuttig zijn dat camera's ongeregeldheden, bijvoorbeeld in uitgaansgebieden, snel waarnemen zodat de politie snel kan optreden.

Een persoonsgerichte aanpak om overlast aan te pakken

De gemeente en de politie werken goed samen met instellingen zoals de GGZ om overlast te beperken. D66 LEEUWARDEN wil het veiligheidshuis daarom inrichten naar Tilburg's voorbeeld.

Integrale veiligheidsplannen

Veiligheid pakt de gemeente integraal op. In buurten stelt de gemeente samen met bewoners veiligheidsplannen op.

4.5. D66 LEEUWARDEN over infrastructuur & bereikbaarheid

Door de aanleg van de Haak om Leeuwarden en de Noordwest Tangent zal de verkeersdrukke in Leeuwarden afnemen. D66 LEEUWARDEN wil daarom geen verbouwing van het Europaplein. Dit betekent dat er 6 miljoen bespaard wordt.

D66 LEEUWARDEN wil daarnaast dat de grote werkgevers in Leeuwarden, gemeente, provincie, MCL, ING, Belastingdienst, e.a., afspraken met elkaar maken over flexibele werktijden. Door de verkeersdrukke te spreiden beperken we gezamenlijk de piekdrukke.

D66 LEEUWARDEN wil het centrum ontlasten door het verkeer via de ringweg te sturen. De gemeente maakt het Gouverneursplein en de Eewal vanaf de Grote Hoogstraat autoluw.

De toegangsweg naar Grou moet worden ontlast van vrachtverkeer. Dit kan door de geplande aansluiting van het industrieterrein Frisia op de kruising N354/A32 zo snel mogelijk te realiseren.

Het parkeren van een fiets bij station Leeuwarden is een drama. Er zijn te weinig parkeerplekken. Foutief geparkeerde fietsen worden verwijderd terwijl zogenaamde 'fietswrakken' blijven staan.

D66 LEEUWARDEN pleit voor een totale herinrichting van het stationsgebied waar het parkeerprobleem voor fietsers (en ook auto's) in worden meegenomen. Het station is het visitekaartje van de stad en moet daarom schoon, veilig en voor iedereen toegankelijk zijn.

Daarnaast wil D66 LEEUWARDEN dat de gemeente de organisaties die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van het trein- en busstation aanspreekt op de verloedering op het station. D66 LEEUWARDEN wil dat de gemeente met deze organisaties in overleg gaat over modernisering van de stationsomgeving. Het busstation ontbeert bijvoorbeeld al jaren een digitaal bord met actuele aankomst- en vertrektijden.

Door de bouw van twee nieuwe parkeergarages bij de Oldehove en het Zaailand en de komst van een nieuwe parkeergarage bij het provinciehuis is het parkeeraanbod in Leeuwarden ruim voldoende. Hierdoor kan de gemeente de kwaliteit van de openbare ruimte in de stad opwaarderen. Mensen gaan minder kort parkeren op het Maaiveld als de gemeente ze verwijst naar parkeergarages.

Het fietsverkeer dient zoveel mogelijk gescheiden te worden van het autoverkeer om de veiligheid zo groot mogelijk te maken. Op dit moment heb je als fietser in Leeuwarden op de ene rotonde wel en op de andere rotonde geen voorrang. Dit is erg gevaarlijk voor fietsers. D66 LEEUWARDEN wil daarom één uniforme regel. In het buitengebied van de gemeente moet meer aandacht komen voor fiets- en wandelpaden. Dit heeft een tweeledig doel. Het moet veiliger worden voor gebruikers, vooral schoolkinderen en recreanten. Ook verhoogt het de toeristische aantrekkingskracht van het buitengebied.

Door wandel- en fietspaden aantrekkelijker te maken dragen we bij aan een langer, en breder, toeristenseizoen. D66 LEEUWARDEN wil ook dat de provincie nu eens haast gaat maken met het door haar toegezegde fietspad tussen Grou en Warten!

Europaplein niet verbouwen – 6 miljoen besparen

D66 LEEUWARDEN wil het Europaplein niet verbouwen. Dit levert een besparing op van 6 miljoen.

Afspraken over verkeersdrukte

De gemeente maakt afspraken met grote werkgevers in Leeuwarden over een spreiding van de verkeersdrukte.

Autoluwe binnenstad

Het gouverneursplein en de Eewal vanaf de Grote Hoogstraat worden autoluw.

Herinrichting van het stationsgebied

D66 LEEUWARDEN is voor een totale herinrichting van het stationsgebied. Als eerste stap gaat de gemeente overleggen met relevante organisaties over modernisering van de stationsomgeving.

Parkeer- en verkeerapps

De gemeente biedt gratis actuele parkeerinformatie aan de markt en de hogescholen zodat daar toepassingen voor ontworpen kunnen worden zoals parkeer en verkeer apps.

5. KUNDIGE OVERHEID; EEN TÛKE GEMEENTE!

5.1. D66

LEEWARDEN over dienstverlening en de gemeente

Leeuwarden staat aan de vooravond van ingrijpende keuzes. De gemeente krijgt meer taken en minder geld om die taken uit te voeren. De gemeente moet een beweging maken van een regelende gemeente naar een compacte, faciliterende gemeente die samenwerkt met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De (kwaliteit van) digitale bereikbaarheid, digitale producten en digitale diensten is daarbij cruciaal.

D66 LEEWARDEN vindt dat dienstverlening inhoudt dat de gemeente zoveel mogelijk zaken dicht bij de inwoners organiseert. Maatwerk dus.

D66 LEEWARDEN vindt dat burgers en bedrijven meer betrokken kunnen worden in beleidsvorming en uitvoering van gemeentelijke projecten. De gemeente zal meer gebruik moeten maken van kenniscommunities van burgers en bedrijven.

Een vitale en actieve gemeentelijke organisatie

D66 LEEWARDEN wil een strategisch personeelsbeleid waarbij er sprake is van een evenwichtige opbouw in leeftijden en waarbij de jonge én oudere medewerkers uitgedaagd blijven. Zo behoudt je een vitale organisatie.

Waar nodig wil D66 LEEWARDEN dat de gemeente Leeuwarden zich inzet voor de verjonging van haar organisatie en trainees en young professionals koppelt aan ervaren uittredende senior medewerkers. Zo voorkomt de gemeente dat ervaring en kennis weglekt.

Goede kwaliteit van digitale dienstverlening

Een compacte faciliterende en samenwerkende gemeente betekent een – digitaal – bereikbare gemeente

Overheidsloket in dorpen

D66 LEEWARDEN wil een lokaal en flexibel overheidsloket voor de dorpen die ook op afspraak werkt voor bijvoorbeeld ouderen. Een flexibele service van de gemeente die bijvoorbeeld paspoortaanvragen afhandelt. Daarnaast wil D66 LEEWARDEN een verbreding van de openingstijden van de frontoffices. Het loket burgerzaken is 's avonds of standaard tot 19.00 open.

Actiever burgers en bedrijven mobiliseren via internetmedia

Burgers en bedrijven moeten zelf informatie kunnen verzamelen uit digitaal toegankelijke gemeentelijke gegevensbronnen, via open data, een website of via apps. Een voorbeeld daarvan is Burger Connect applicatie. De app biedt de mogelijkheid om direct in contact te treden met de gemeente, over zaken die mensen bezighouden in hun directe leefomgeving.

5.2. D66 LEEWARDEN over politiek bestuur en financiën

D66 LEEWARDEN wil maatschappelijke initiatieven van burgers en bedrijven stimuleren en hiervoor een subsidiemodel ontwikkelen om die initiatieven projectmatig te kunnen uitvoeren. Initiatiefnemers moeten gezien kunnen worden als verbonden partijen voor de duur van de projecten met alle – financiële - rechten maar ook plichten. Tegelijkertijd moet de gemeente ook bezuinigen.

Maatschappelijke organisaties waarmee de gemeente een lange termijn subsidierelatie heeft en die een algemeen nut nastreven zullen waar mogelijk geleidelijk toegaan naar zelfstandigheid (en eigen financiering van de organisatie) en op dezelfde manier projectmatig subsidies aanvragen.

D66 LEEWARDEN wil dat inwoners zich actief inzetten voor hun wijk of dorp. Eigen initiatief moet de gemeente omarmen en bevorderen (zie ook woon- en leefomgeving). D66 LEEWARDEN wil geen verdere institutionalisering van wijkpanels maar wil dat iedere groep mensen in principe bij de gemeente voorstellen kan doen voor maatschappelijke projecten.

D66 LEEWARDEN is voor een transparante overheid. De gemeente moet helder zijn over op welk moment burgers, bedrijven en gemeenteraad betrokken worden bij het besluitvormingsproces. D66 LEEWARDEN vindt dat daarbij de gemeente meer ambitie mag tonen om vroegtijdig het creatief meedenken en meewerken van de bevolking aan te spreken.

D66 LEEWARDEN wil, mede in het licht van de (kern)takendiscussie, grondig kijken naar de effectiviteit en noodzaak van alle gemeentelijke uitgaven. Door kritisch te kijken naar de effectiviteit van bestaande bestedingen wil D66 LEEWARDEN geld vrijmaken voor nieuw beleid en investeringen die de economie van de gemeente Leeuwarden kunnen versterken. D66 LEEWARDEN wil uitdrukkelijk de inwoners van de gemeente hierbij betrekken, niet alleen om tot goede afwegingen te komen maar ook voor draagvlak van bezuinigingen.

D66 LEEWARDEN wil geen lastenverhoging. De decentralisatie van rijkstaken horen binnen budget te blijven. De noodzaak van investeringen in dure infrastructurele projecten zal kritisch onderzocht moeten worden.

D66 LEEWARDEN wil de garantstellingen en samenwerkingsverbanden van de gemeente beperken. Alleen wanneer de gemeente ook controlerende en sturende invloed heeft en het een uitgesproken maatschappelijk nut betreft mag de gemeente hier nog risico's in dragen. Democratische controle staat voorop, het gaat tenslotte om algemene middelen. Samenwerken ja, maar bij voorkeur op zaken als inkoop, ICT, personeel en andere beleidsvrije velden.

Transparante bestemming belastinggeld

De betrokkenheid van burgers en bedrijven wordt vergroot wanneer zij kunnen aangeven waar een deel (bijvoorbeeld 1-2%) van de betaalde belasting aan uitgegeven of waar geld bespaard gaat worden in het komende begrotingsjaar. De begrotingsposten waartussen gekozen kan worden stelt de gemeenteraad jaarlijks vast.

Burgers betrekken bij bezuinigingen

Bezuinigingsbesluiten winnen aan kwaliteit als de onderliggende vraagstukken en voorstellen worden voorgelegd aan expertcomités binnen de Leeuwarder bevolking. Nauwe betrokkenheid van burgers en organisaties draagt bij aan het draagvlak voor de uiteindelijke bezuinigingen.

De begroting is helder, duidelijk en begrijpelijk

Transparante, behoedzame en solide begroting in begrijpelijke taal, zodat iedereen het kan begrijpen.